

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócn
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Njech ty spěwaš
Swěrnje džěłaš,
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njeđzelske łopjeno

W Budyschinje

7. septembra 1930

Bauzen

Samolwity redaktor farar Wyrgec w Nosacizach. — Čižbł a nakład Čsmolerjez Inibicizisće czerńje a Inibicizisće, sap. dr. i wobm. ról. w Budyschinje
Wulbatža teždu šobotu a płaczi šchworeczlěmje 108 łowych pienjeńkow

12. njeđzela po šwjatej Trojicy.

A jako wón sažo wuńdže i Tirijskich a Sidonskich mjeseow, přichůdže wón k Galilejskemu morju, křjedža na mjesy tnych džekacz městow. A woni přichiwjedzachu k njemu hłucheho, kiž němy běše, a prošachu jeho, so by ruku na njeho položil. A wón wsja jeho wot luda wošebje, tynny jemu šwoje porsty do jeho wušchow a wupluny a dótlny šo jeho jasyta. A pohlada horje k njebjekam, šdychny a džejše kniemu: Sephata! to je: Wotewě šo! A hnydom wotewriškej šo jeho wušchi, a tón swast jeho jasyta šo roswjasa, a wón rěczejše prawje. A wón jim šakasa, so bychu to nikomu njeprajili. Čzim bóle pak wón jim šakasa, čzim bóle woni so rosnješechu. A džiwachu šo přiches měru a džachu: Wón je wšchitto derje čžiniš; hłuchich čžini wón šknyšchaznych a němych rěczaznych. (Mark. 7, 31—37).

„Přichiwjedzachu k njemu hłucheho, kiž němy běše.“ — Kajke hubjeństwo nam tele šłowa wupowjedaja! Kak šrudnje, hdyž je něchtón šlepny. Ale tynkaz křocz hubjeńšcho, hdyž je hišće wot mlodošće hłuchi. Eslepny drje njewidzi rjany šwět koło wočo, ale šknyšchi tola wšchitto hłokny wočo šebje. Šola hłucheho pak njenadeńdžejš žaných wrotow, i kotrymž móhke čžłowjetow šłowa a mudrošč, Bože šłowo a hnada šaczahnycz. Ženož jedyn móže tajkemu pomhacz. Žehodla je- ho k Žesuškej přichiwjedzachu a Žeho prošča, so by ruku na nje- ho položil. Njebě tón Knjes hižom i tym jich wjele pomhacz?

„Ale špodziwnje, hnydom kaž hewak tón Knjes šwoju ru- ku njewupšchestrěje. „Wón wsja jeho wot luda wošebje.“

Čžehodla? Žesuš nječha jenož jeho čžěku pomhacz, ale tež na jeho dušchi džělacz. A k temu ta čžiščinu trjeba, šo móhka wšchě šwoje myšle na teho štajicz, kiž jej pomoz přichinješe.

Tak tón Knjes tež naž na boš wošmje, šo bychmy jeho bliškošč prawje šacžuwali a šo přichotowali ša jeho wulku wěrnosć. Tak je wulkich mužow šwojeho kraleštwu wošebje wsak, šo by jich přichotował ša šwój grat. Abraham dnyšejše šwój wótzny kraj a šwoje přichćelštwu wopušćeščicž, šo by był w žušym kraju wótz Božeho luda. Šawoła je šbił še šlepjošču, šo by šo ščžinił japoščtoł Boži. A naščeho Lu- thera do kłóšćira pošla, šo by wšcho dowěrjenje k šwojej ša- moprawdosći šhubil a puč k šbožu namałak jenož i hnady.

Nješatžadža tón Knjes tež i nami tak. Na šhorokožo naž položi, i bolosćemi naž domapnyta, mjes tym šo won- kacž Bože šłoncžko šwěći a džělo čžaka. Ty mortotasche: Še čžim šym šej to šažlužik? Nješžny pytnyl, šo tón Knjes čže wošebje wsja? Šsnano bě na njeho šabyl we wšchěm wšchěd- nym džěle. Abo lubny čži wumrje, a płacžo přchi jeho rowje štejišche: Knježe, čžehodla? Žedjenje po wěcznej domišnje čžnyšche w tebi šbudžicž, kiž ty přichězo čžiniš, jako mohł wěcz- nje tu na šemi wošćacz. Přchi wšchěm dobrym kaž šrudnym, šchtož naž potrjechi, čžemny šej prajicz: Tón Knjes mje wo- šebje wošmje. Runje w tajkich čžakach je tón Knjes nam bliže hacž šej myšlimy.

Hdyž tak šwólniwje na njeho poškluchamy, nam našche wšchelašore šchłody pošasuje kaž tamnemu hłuchoněmemu. „A wón tynny jemu šwoje porsty do jeho wušchow a dótlny šo jeho jasyta.“ Našche wucho móže šknyšćez, našč jasyt rěczecž

— hač tež přichezo ho toho dopomnimy, kajke kražne dary Božeje hnady su tajke strome stawy? So křtyšćich hlós křwojich lubnych, so móžesth i nimi rěčecž, so widžišć Božu stwórbu — prajišć k tomu wšchemu tež i Lutherom: „Sa to wščitko ja ho jemu džakowacz a jeho křwalicz a jemu křlužicz a jeho poškuchacz winojty křym, to je sawěscže wěrnó? A njeje to šćłoda našćeho zřłeho cžaka: Bóh tón Křjes i nami rěčzi we wıchorach a w křudach nad ludami, we křwojich domach a w bibliji, we křwojich křhutnych křwojatyh křasnjach a we křwojim wjekełym ewangeliju — šćtó ma sa to wıšćhi? A hdyž kř hłuchi, pomakřu tež wotmjelkřesć. Kař porědko našć jasně hišćcže Božu dobrotu a křmilnošć křwali! Hdže ho dženkřa hišćcže w křćešćanšćich domach křelušće jaspěwaju! Křewěra wonkřach wótřje rěčzi, a wěra — mjelcži. Woprawdže, nušne je, so tón Křjes tež nam šćłodu wotkřnje, so bychmy spominali, so dyrbymy na křudnym dnju wotmołwicž sa křóžde njewužitne křłowo, kotřez křmy rěčželi abo kotřez dyrbjachmy rěčecž a — njejkřmy rěčželi.

„A Jesuř pohlada horje k njebjekřam a šćdny“, dale rěka. S modlitwu tón Křjes k njebjekřam pohlada. W modlitwje ho tež nam přichezo jařo njebjó nad nami wotewri. Móhli wjele trošćtnišćho po křwojej dróřny cžahnyčž, hdy bychmy se křwojim Šbóžnikom ho modlo křucžišćhi w modlenju šćejeli. Nicžo njeje nam tak wěšće kaž wıškřnyšćenje našćich modlitwow. Pař tón Křjes nam našćhu cžežu wotwořmje, pař ju lóžičhu šćžini, pař nař křylnišćich. Někařku pomoz na křóždu křwoju modlitwu dořtawamy.

A nařpořledku: Tež nad nami tón Křjes wupraji křwoje: Sęphata! Wotewř ho! Hodžina Božeje hnady bě ja hłuchoněmeho přichřšćla. Jesuř křwoje džělo dořonja. Ženož jene křłowo, a křwět jařo k tamnemu mužej se wšćěmi křwojimi šćnykřami rěčzi, a wón móže wo tym rěčecž, šćtož jemu wutrobu pohnuwa. Tajki džiw dořonjecž samóže jenož tón, kiž ma móž wot Boha. My wot młodošćcže Křjesowe křłowa šćnajemy, my je wobdžiwamy, ale i tym hišćcže prajene njeje, so křu nam šćbožo wumozenje, žiwjenje. A tomu je trjeba, so tón Křjes tež nad nami praji křwoje: Sęphata! Wotewř ho a křlyšć wıšćhu křwěrnóšć, kotřaz sa mojimi křłowami šćejeli! Wotewř ho a pohladaj na moju lubošć horkach na křšćižu, kotřezž ho tež twojeje duřćhe! Wotewř ho, erto, so by džakowal a křwalil. Wotewř ho, šćwjerdnjena wutroba, budž bohata na lubošći přćhes našćonjenu Křjesowu lubošć, křuta we wěřje, wjekeła w nadžiji! Woprawdže, to křu cžakřny najwjeřćheho žohnowanja, hdžež ho Jesuř twojeje wutrobny dótćnje a se křwojim měřrom a žiwjenjom šćcžeħnje. Njech tež potom tu a tam njerořsumimy pucže našćheho Boha, je-li so křmy tomu Křjesej křwoju wutrobu wotewřili a zřlu jeho lubošć pōřnawali, ho tež we cžěmnygm dole šćcžuwamy wobdacži a njeřeni wot toho, kiž je křwět a cžłowjekow na křwěcže tak lubowal, so je křwojeho jeničćkeho narodženeho křyna dař. Jeho lubošć šćnaje jenož jedny wotřćnjeny kōnz našćheho žiwjenja a džje i nami sa tutym kōnzom přćhes dobre a cžežće cžakřny našćheho šćmšćkeho žiwjenja. So móhli w šćbóžnej wěcžnošći jemu wěcžny křwalbny křelušć jaspěwacz: Tón Křjes je wıšćitko derje šćžiniř!

Bóh je lubošć.

Bóh je lubošć, tele křłowa
Sso wobkřucžeja přćhezo šćnowa,
Ssu šćbóžne, pořne radořće.
Wšćhudžom, hdžež jow pohladamy,

Toh' Křjesja lubošć namakamy;
Wón křwěru na nař křdžbuje,
Nař wšćěch wot naroda
Tak džiwnje jastara.
Duřćha moja, křwal i radořćju a wopomř wšćhu
Tu křwěrnı lubošć wótzowřku!

Stejmı pař we wěřje křucže,
Hdyž powjedže nař druhe pucže
Hač my řej přjedny myřćlachmy.
My wıřćak, dořhož tu na křwěcže,
Ssmı křłudne, njerořumne džěcži;
We dowěřjenju křhabkřamy.
Bóh křłosta i lubošćju,
Ma křmilnu wutrobu.
Jeho džeržecž ho džemı tu, a džěcžazu
Měcž w cžěřnořći k njom' nadžiju!

Tomu, kotřnyž prawje wěři,
Wıřćak Boža lubošć w pořnej měřje
We Křhřřćtu je šćewjena.
S hřěchow jastwa wumozeni,
Ssmı kř Božim džěcžom wıřwoleni,
Přćhes našćoh' luboh' Šbóžnika.
Ach, budžmy w modlitwje
S nim w šćbóžnym towarřćtwje!
Jeho křłowo nam w cžěmnořći pucž rořřćwěcži,
Kiž wjedže k wěcžnej křařnořći.

Lubny Božo, pomřhaj kř temu,
So wotřjekřjemı ho wšćhom' řćtemu.
Šaj, našćha šćarořć njech je to,
Kař ho bychmy pōřowali
A wutrobnje cže lubowali,
A jařo řebje bližćheho!
Wřócž, Křjesje, křłudžaznyh,
A wubudž jasparynyh,
So twoju lubošć wıřćak bychı cži tež šćcžuli
A křmilnořć twoju křwalili. S. B.

Augustinus.

(Wotracžowanje.)

S tuteho poraženja ho trochu šćhraba, jařo ho řesna se řilosořiju, to je mudrowřćtwo, kotřez pęta wo wšćěm mudrujo wěrnóšć a tak prawny pucž přćhes žiwjenje namakacz. Tajćich řilosořijow je jich wjele. Augustinus řesna ho i tej, kotřezž jařořer bě křławny Gřichu Plato.

Augustinus přćhebywařćhe, wucžo řřěcžniřćtwo, wot řěta 383 w Romje a wot řěta 384 w Mailandže. Tu w Mailandže bě jemu šćpomozne, so přćhiřćdže pod wliw křławneho Ambrořřiuřća.

Ambrořřiuřć bě wokoło řěta 340 w Trieru rořženy a řćupi do řćatneje křlužby a bu se řarjadnikom Ĥornjeje řćalřćej. Šacžrunje njebě 374 bu tola sa biřćopa wıřwoleny a dyrbjěřćhe tutu wólbu přćhiřćecž. Wón přćheda Ĥnyřdom křwoje křubka, rořdželi wıřbyřćkř křudym a řćudowařćhe se wšćej křwěru řćeologiju. Dorařnje wıřćupowařćhe w řćehdomniřćich wojowanjach wšćhelatich řćheřććianřćich nahladow sa křwoju zřřej. Kař tež přćhecžiwı pōřpętam, jařo pohanske wobrašny pōřćajecž. Tež přćhed řćěžorom ho Ambrořřiuřć njerořři. Křěžor Theodo-

juž Bulki bě krejpschelecze jawinował; tehodla sapowě jemu Ambrosiuš jastup do Božeho domu, doniž njebě křezor počutu činił. Džen 4. haprleje 370 je Ambrosiuš wumrěł. Wón bě klawny jako wučer křesćijaniskeje wěry. Wožebiteje službn je pak wón žebi dobył je swojim liturgiskim džěkom, t. r. je sarjadowanjom Božich službow. Po nim mjenuje so tež ta liturgija, kotruž bě w Meilandiskich zyrkwjach sawjedł, Ambrosianska liturgija; wona ma pornjo romsko-katolskeje liturgiji wšchelafe wožebitošće. Se swojimi křesćianami bu wón je sažozerjom křesćianow křesćianiskeje zyrkwje.

Tutón biskop Ambrosiuš to tež bě, kotruž Augustina po jeho wobroczenju, wo kotrymž so přehzo sažo a sažo wšchelafeho pišče, i jeho žynom wučerzi; to bě w jutrnej nozj lěta 387. W lěće 388 wróći so Augustinus přech Rom do swojeje domijny, hdžež bu i wjednikom kruteho asketiskeho sjednocženstwa a bě po wěstych sakadach žam sažo žiwy, doniž jeho w lěće 391 křesćijaniska wožada w měšće Hippo Regins sa swojeho presbitera, t. r. sa swojeho staršeho, sa swojeho wojednika njewuřwoli.

(Potracžowanje scžehuje.)

Bróstwa k Bohu.

Njedch stajnje sawostanu
Mój Božo, přichi tebi.
Scžin duschu wukhowanu,
Budž štala sboža mi.
Chyž troscht, mēr, hnadu podacž,
Wšcho ške šdal wote mnje,
Wšchě hrěchi chyž mi wodacž,
Dom k tebi dowjedž mje.

J. W.

Nowi bohojo — bohojo materialisma.

Němšte přehiřlowo praji: Wucžerisk-li wěru i durjemi won, přehilěje čji přehiwěra i durjemi nuts. Tuto šlowo čžerpa se snateje wěrnošće, so ma kóždy lud nascheje semje, njedch žydl hdžež čže, njedch ma barbu kajkuž čže, nekajku nabožinu, nekajku wěru, nekajkich bohow. A tuž tež moderne póhanstwo njeje bjes bohow, bjes přehibohow. Ssowjetruska je nam i dopořasom sa to. Wěru do Boha žu rosbili, abo lepje, žu spytali rosbicž; nowa wučžba a „wěra“ tam nastawa. „Dogma“ abo wučžby partaje mozuja so knježstwa a čžlowjekojo so čžescžuja, bywaja přehibohoj, tať wožebje Lenin.

Pořaska sa tuto přehibóřstwo materialisma — materialismuž je tón žwětonahlad, kotrež wšcho duchowne a tuž tež Boha přěje a ma materiju, macžisnu sa to přenje a pošlednje — je podawł, kotruž so njedawno w Moskwe sta. Tam wuhotowachu kommunistojo hořdowazy čžah, so bychu čžescžili mařčinu. Nowa industrielná twornja bě přenju mařčinu šhotowika, tať mjenowaný traktor. Tuž sestajachu dołhi čžah kaž prožekcion i khorhojemi a čžehnjechu mařčinje napšhecžo a hořdowachu jej.

Něšhto abo někoto dyrbi čžlowjek mēčž, jeho čžescžowacž, jemu hořdowacž nimo a wšche žameho so. Tón ras je to wuměřžy a wuřtojnje šhotowjena mařčina. Domoródní dalóřich kupow špokojichu so i nekajkim kamješčtom, kotruž bě i jich žrěđkami tej wuřtojnje šhotowjeny. To je tu a tam to žamžne. Abó žnadž pola tamnych domoródnnych hiřchje něšhto wuřchšče. Woni pōřachu sa kamuščtom ducha, ducha pať přěja runje europiřžy materialistojo.

A šhto budže? Wukřwobodjenje i njewóřniřtwá materije, macžisny, i wotrocžlowřtwá materialisma njepřehindže hinat hacž i mozu ducha, i mozu toho ducha, kotruž bě, přjedny hacž materija bu, i mozu toho ducha, wo kotrymž přenje šopjeno biblije rěčži. Tuž nětkle w tajkim materialistiskim čžahju a w tajkim přehibowazym modernym póhanřtwje: Džerž, šhtož mařch, so by niřtó njewřat twoju křonu!

A niz jenož tohodla. My hižo na našch čžah škoržimy, so je čžezki, so njeje wutracž. Želi so naš wšcho njejeba, přehindu čžahy, kotrež budža hiřchje čžezšče. A šhto my čžlowjekojo w tutnych čžahach? Šhto kóždy jenotliwy w nich žwoje dla a šhto druhich dla? My křesćijenjo mamy a smějemy nadawł žebje žameho dla wobřacž a wořacž a tohodla mamy nadawł so wuhotowacž i mozami, kotrež tež tehdy wutrawaja. To pať njeje materija a niz materialismuž, to je móž duchowna, móž Ducha Šswjateho. A my křesćijenjo mamy nadawł, byčž wuhotowani i tajkimi mozami nětkle hižo tnyž druhich dla, kotřž so šabkudžichu do materialisma abo buchu wot njeho přehwinjeni, wumozowani. „Šól byčž“ my křesćijenjo mamy. Tuto šlowo přacžži nětkle, hdž je tuto wojowanje wěry a materialisma tať wulke a rořřudne, abó móžejš tež prajicž: wojowanje ducha a materije, abó tež: pošbožnošće a bjesbóžnošće, abó tež: Křriřta a Antikřriřta. A wono přacžži našche dla a druhich dla. A wono přacžži přehede wšchěm tohodla, so je to pošlednje dobyčje pod khorhojemi Křriřtuřwymi. Hdž pať to pošlednje, tež kóžde druge. Tuž:

Šhtóž wojowat sa Žesuřa
Byčž na tym žwěčje čže,
Tón podaj so do bēđženja,
Kaž powořany je:
Pod křiřžnej khorhoju
Šso štuřčje hromadu!

A ta móž a šdobom ta brón, i kotrež w tutnym rořřudnym boju štejiřch? To je modlitwa!

Šo bychu tola čžlowjekojo wēđželi, so je modlitwa wulkomóž! A so žu woni i njej žami wulkomóž! My křesćijenjo to wěmy, šnajmjeřšcha my to dyrbjeli wēđžecž. Tohodla budžeja tež wšchitžy druřy, kiž w tutnych a přehibodnych čžahach podleža a sawutla, bóle wobžarowacž hacž my křesćijenjo a budža přjedny naš pomořy a hnady hódni, přjedny naš, kiž žmy my snali brón a njeřžmy i njej wojowali a snali šchit a so njeřžmy i nim wobarali: modlitwu, wērjazu, dowērjazu modlitwu, wo kotrež Žesuř Křriřtuř žwēđčži: Šhtóž prošy, bjerje; šhtóž pōřa, namařa; šhtóž křapa, tomu budže wotewřene. Tuž

Bóh wučž čže wóřnu wješčž,
Šo mohł, hdž wona žwój kónž ma,
Tam žwoju palmu nješčž!

Něšhto, šhtož šwojeřela.

Wšched dželowym žudom w Barlinje. Škóřžbnik — džčacžet — wobkřucža, so je dořtawal 1,45 hr. mřdy na hódžinu. Šastupjet jeho firmy wobkřucža, so je firma jenož 1,17 hr. wupřacžowala.

Dyrbja nowy termin sa tutu wēž poštajicž a na tutón přehprořšcha džčlacžerja, kotruž mēješche mřdu wupřacžowacž.

Šsudnik so tutoho prařcha, šhto je škóřžbnikej wupřacžowal. — „Na hódžinu 1,45 hr.“ bě wotmořwa. — „A to, hacž-

runjež bě firma 1,17 hr. přehopajala?“ — „Haj, ja dawach to tamne wot mojeje mdy! Wón pak to wědzał njeje!“ — „Čehodla šće to činiš?“ — „Tutón mlody mužiki bě jeniczi mjes jeho šwójbnymi, kiž něšto šašlužesche; tuž chych jeho podpjeracž!“ — Sudnik mjelczi. Stóncznje šo prascha: „Stórzbnik pak šebi nětko, njewědžo wo tutej podpjerje, tež dale to žada.“ — „Ja dam jemu tute pjenješy wot teje mdy, kotraž mi šlušcha.“

Zyrkej a stat.

— **Rhina** je Ssowjetruskej přehbliško, tak šo šo njemóže natyłowazym mozam, kotrejž w Ruskej korjenja, dowobaracž. Rhinška Nanfing-wychnošć je wufas wudača, kotryž mišijonškim towarštwam šafajuje, w škulach nabožne roswucžowanja měčž. 12 mišijonškich šjednocženštwow bě šo tohodla šjednocžiko a na wošbitym šjědže protešt wobšamknyło. Tutón protešt přehcziwo tajtemu špocžinanju wychnošće wuštopuje, kotrejž by bóršy wicho džěło mišijonštwu šnicžiko. Wychnošć pak je tutón protešt wotpošajala. Š tym šu tam ššehczišjanške tekšty do šjawneho konfliktu š wychnošću přichšle.

Wšhelate š bliska a dalša.

— **Do Barta** šu ša 15. njedželu po šwj. Trojizy, to je 28. septembra, wšchizy Šserbja přehprošeni. Tam chzemj šwjeczič mišijonški šwjedžen. W 2 hodž. budže šerbška Boža šlužba; šwjedženške přědowanje šměje knjes šarač Mjerwa-Bufecžanski. W šcžehowazej němskej Božej šlužbje přěduje š. šarač Konik-Retlicžanski, kotryž je był 7 lět dołho š mišijonšarom w Rašskej Afrizy. Bartški thór chze nam Bože šlužby porjenšchicž je špěwami a tohorunja chzedža šo pošawništojo do šlužby tutoho šwjedženja štajicž. Šswjedženška šberka budže, kaž hewak přchi tutym šwjedženju, ša mišijonštwu mjes pošhanami. Dopolnija budže nimo toho hišcže knjes šarač Konik mišijonšku Božu šlužbu ša džěczi džeržecž.

— **Wilna.** Tu šu pošajili a pošwjecžili wulki pomnik ša tnych 20 duchownych Litawškeje, kotrychž bolšchewikojo tehdy wěry dla morichu, jako mějachu tu šwoje knježštwu štruchlošće a hrošy.

— **Š dawnych čašow.** Š Egiptowškeje doštawamy přehzo šašo powěšće wo bohach a šajimach wurywankach. Najbóle šnate je drje š pošlednjeho čaša wotkryče a wotewjenje rowa tamneho šaraona, kotryž hišcže dženkša po lětnyšazach šwój row šškita š pollecžom, kotrejž je šawinowalo šmjercž drje 15 čłowjelow abo hišcže wjazy, kotřiž šu pošoj šaraona w jeho rowje kašgli. Njedawno je šo egiptowškej uniwersicže, kotraž njedaloko šnatych wulkih pyramidow rnje a pyta, pošradžiko, namakacž a wurycž row wyšššcheho měšnika, kotryž bě něhdže wołoko lěta 2500 do Šhr. žiwy. Tež w tutym rowje bě štarožitnošne bohášštwu. Na 100 štatuow abo poštawow wyšššcheho měšnika tam nadeždžechu. Š nich něotre žyle njewobšchłodžene — po 4400 lětach! — wulchowachu. Mjes tutymi šu tak wubjerne wobrašy, kažtež hišcže w Egiptowškej njenamakachu. Chzedža, hdyž je lěčžo nimo, tam dale rycž.

Š **Ameriki.** Něšto žyle amerikanške šlyšchimy a čitamy přehzo šašo š Ameriki: Wo lynchowanju. To je wjecženje a šhloštanje, kotrejž tam běly lud wufonja na čornuchami, kotřiž šu něšto přehcziwo bělym škucžili. Wošebje šawinuje

mordacštwu a wumozowanje tajki žadlawy šud, přchi kotrymž šo hromadu šběžani „šudnizy“ njěštrachuja ani šatonja ani jastwonych wrotow a murjow ani polizije. Runje w pošlednim čašu přchindžechu wšhelate tajke powješće, tak šo šu jastwo, w kotrymž šajaty čornuch šedžesche, nadběhowali, jo došli a čornucha škóžowali. W lěče 1929 bu jich 10 tajkich lynchowanjow šapišanych. 27 dalšich wošta jenož pošpyt, došelž móžesche polizija w prawym čašu šo lynchowanjow dowobaracž. Amerikanške žyrkwje šu šebi wošebity nadawš štajike, lynchowanju šadžewacž a tute njěšakoniške a njěššehczišjanške činki wotštronicž. Tute korjenja w štarej hidže bělych přehcziwo čornym, kotraž je runje w Americy tak někotry ropot a tež wojnu našškarala.

— Š **Ameriki.** Najnowšche šobu šu „rěčaze filmy“, t. r. filmy, kotrejž widžič a šdobom šlyšchich je wšchěmi šynkami a hlošami, kotrejž podawki na wobrašju pošajane šawinuja, njech je to rěč, špěw, hudžba, ropot abo druhe. Wěšo je tu Amerika, kotraž ma ša film najwjetšche přchiprawy, šobu přěnja. Njedawno šmy nětk čitali, tak šo tam w Americy wulka šhloštanja wotpali a přchi tym na 100 šhloštanžow šo šobu špali. 24 hodžin pošdžišcho móžachu Americženjo we šinowach wohladacž tutón wulki wohen a wušššchecž šnyšne šchiki šo palaznych šhloštanžow, móžachu wohladacž, tak šo šhloštanzy pošběžechu přehcziwo došladowacštwu a tak na pošmoz šwołani wojazy šběžš potłócžichu. To pak je šamo Americžanam kwiš přehwjele było. Šilm šo wjazy njepošajowasche. Ale wón šo na přehzo njěšhubi. Nětk hdyž šu šo tutoho hroššneho podawka dla bóle šmėrowali, poščinaju film šašo pošajowacž a šlyšchecž dacž.

Šswjaty Augustin wumřě 28. 8. přchěd 15 štow lětami jako biškop w pošnoznej Afrizy. Wón šlušcha do najwjetšich žyrkwiniškich wótzow.

Wištwanje: Š. w Š. ša 13. po šwj. Tr. — Š. w Ša. ša 14. po šwj. Tr